

Съединени дела T-428/07 и T-455/07

Centre d'étude et de valorisation des algues SA (CEVA)

срещу

Европейска комисия

„Арбитражна клауза — Договори, сключени в рамките на специална програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности в областта „Качество на живота и управление на живите ресурси (1998-2002)“ — Проекти „Seahealth“ и „Biopal“ — Дебитни известия — Искания за отмяна — Промяна на правната квалификация на жалбите — Допустимост — Принцип на състезателност и право на защита — Възстановяване на всички суми, изплатени под формата на финансово участие на Европейския съюз — Съществени финансови нередности“

Решение на Общия съд (шести състав) от 17 юни 2010 г. II - 2435

Резюме на решението

1. *Жалба за отмяна — Жалба, която всъщност се отнася до спор с договорен характер — Промяна на правната квалификация на жалбата — Условия (членове 230 ЕО и 238 ЕО; член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд)*
2. *Производство — Сезиране на Общия съд на основание на арбитражна клауза — Договори, сключени в рамките на специална програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности — Подчиняване на Комисията на принципите, уреждащи договорите — Плащане във връзка с дебитните известия — Последници (член 238 ЕО)*

3. *Производство — Сезиране на Общия съд на основание на арбитражна клауза — Договори, сключени в рамките на специална програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности — Право на изслушване по време на процедурата за одит — Изземване на удостоверителните документи от Европейската служба за борба с измамите — Липса на отражение върху това право — Нарушаване на това право — Последици*
(член 238 ЕО)
4. *Производство — Сезиране на Общия съд на основание на арбитражна клауза — Договори, сключени в рамките на специална програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности — Искания за назначаване на експерт — Разглеждане от общностния съд на основание процесуалноправните норми за събиране на доказателства*
(член 238 ЕО; членове 65—67 от Процедурния правилник на Общия съд)
5. *Производство — Сезиране на Общия съд на основание на арбитражна клауза — Договори, сключени в рамките на специална програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности — Съществени финансови нередности*
(член 238 ЕО)

1. Когато е сезиран с жалба за отмяна или с иск за обезщетение, при положение че в действителност спорът има договорен характер, Общият съд променя правната квалификация на жалбата, ако са изпълнени условията за такава промяна. При наличието на спор с договорен характер Общият съд смята, че за него не е възможно да промени правната квалификация на жалба за отмяна, когато изричната воля на жалбоподателя да не основава искането си на член 230 ЕО не допуска такава промяна на правната квалификация или когато жалбата не се сочи никакво правно основание, изведено

от нарушаването на нормите, уреждащи разглежданото договорно отношение, независимо дали става въпрос за договорните клаузи или за разпоредбите на посочения в договора национален закон.

Достатъчно е обаче едно от правните основания, характерни за иск, основан на член 238 ЕО, да бъде изложено в исквата молба в съответствие с разпоредбите на член 44, параграф 1,

буква в) от Процедурния правилник на Общия съд, за да може правната квалификация на посочения иск да бъде променена, без да се засегне правото на защита на институцията ответник.

(вж. точки 57, 59 и 61)

2. В областта на договорните отношения Комисията е подчинена на принципите, уреждащи договорите. При това положение по принцип тя не разполага с правото да приема едностранни актове. Поради това тя не може да изпрати акт, който по същество е решение на съответния съдоговорител, за да изпълни той своите договорни задължения от финансово естество, а когато са налице необходимите за това условия е длъжна да сезира компетентния съд с искане за плащане.

Впрочем направеното от другата страна по договора плащане във връзка с дебитните известия, макар те да нямат характера на решение, не може да се разглежда като отказ от евентуалното му право на плащане на разглежданите суми. Само отказ на посочената страна от това право или погасяването на това право биха могли да попречат на тези искания за плащане, ако те са обосновани с оглед на клаузите на договорите

(вж. точки 68 и 70)

3. Обстоятелството, че притежаваните от съдоговорител удостоверителни документи са иззети от Европейската служба за борба с измамите и че попадат в предвидените в Регламент № 1049/2001 изключения от правото на достъп до документите, не може да обоснове изпразването от съдържание на правото на този съдоговорител да бъде изслушан в хода на процедурата за одит по силата на член 26, параграф 3 от приложение II към съответните договори.

Все пак, що се отнася до правните последици от нарушаването на правото на посочения съдоговорител да бъде изслушан при иск за договорна отговорност, такава нередност сама по себе си не може да бъде основание за евентуално осъждане на Комисията да заплати на жалбоподателя претендираните от него суми. Всъщност в рамките на исковете, които се основават на член 238 ЕО, договорната отговорност на Комисията трябва да се преценява с оглед на всички относими клаузи на съответните договори, на които се позовават страните и въз основа на всички налични доказателства пред Общия съд при спазване на принципа на състезателност и на правото на защита.

(вж. точки 89 и 90)

4. Съгласно правилото, че всяка юрисдикция прилага собствените си процесуални норми, направените при

условията на евентуалност искания за назначаване на експерт трябва да бъдат разгледани от Общия съд в светлината на разпоредбите на членове 65—67 от Процедурния правилник относно събирането на доказателства.

финансови нередности не позволява на Комисията да се отклони от принципа за добросъвестно изпълнение на договорите и от забраната за недобросъвестно прилагане на договорните клаузи, като си присвои дискреционни правомощия при тълкуването и прилагането на тези клаузи.

(вж. точка 108)

5. В случай на установени при одит измами или съществени финансови нередности член 3, параграф 5 от приложение II към разглежданите договори предвижда възможност за Комисията да възстанови всички суми, изплатени под формата на финансово участие на Европейския съюз, и по този начин цели да постигне възпиращ ефект.

Като се имат предвид обхватът и тежестта на явните финансови нередности, констатирани в рамките на одита и потвърдени от писмени доказателства в наказателното разследване, обсъдени в случая от страните, възстановяването от Комисията на всички суми, платени под формата на финансово участие на Общността във връзка с разглежданите договори, не може да се разглежда като недобросъвестно прилагане на клаузите на посочения член 3, параграф 5. Следователно то не е непропорционално с оглед на целите, преследвани от съответните клаузи на разглежданите договори.

При все това преследваната с член 3, параграф 5 от приложение II цел за възпиране на измамите и съществените

(вж. точки 128, 129 и 140)